

Bruselj, 10. november 2022
(OR. en)

14562/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0371 (COD)

ECOFIN 1139
CODEC 1701
RELEX 1496
NIS 27
FIN 1195
COEST 815

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	10. november 2022
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 597 final
Zadeva:	Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini za leto 2023 (razširjena makrofinančna pomoč)

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 597 final.

Priloga: COM(2022) 597 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.11.2022
COM(2022) 597 final

2022/0371 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini za leto 2023 (razširjena
makrofinančna pomoč)**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Rusija je z nedavno eskalacijo svoje brutalne vojne agresije proti Ukrajini potrdila svojo odločenost, da bo kršila temeljne pravice Ukrajine do neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske celovitosti znotraj njenih mednarodno priznanih meja ter uničila njeno sposobnost preživetja kot država. Pogum, hrabrost in odločenost ukrajinskega ljudstva, da brani svojo državo, si zaslužijo globoko spoštovanje in hvaležnost.

EU, njene države članice in evropske finančne institucije so v okviru pristopa Ekipa Evropa od začetka ruske vojne agresije mobilizirale 19,7 milijarde EUR za podporo gospodarski, družbeni in finančni odpornosti Ukrajine. Ta združuje podporo iz proračuna Unije (12,4 milijarde EUR), vključno z makrofinančno pomočjo, podporo Evropske investicijske banke in Evropske banke za obnovo in razvoj, za katero v celoti ali delno jamči proračun EU, ter nadaljnjo finančno podporo držav članic (7,3 milijarde EUR).

Proračun EU zlasti prek evropskega instrumenta sosedstva in instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje Ukrajini od leta 2014 zagotavlja celovito podporo pri reformah in naložbah. Od začetka ruske vojne agresije je bila ta podpora preusmerjena predvsem v nujno pomoč ter vse bolj v sanacijo poškodovane/uničene nacionalne in občinske infrastrukture ter stanovanjskih zgradb. Ključno je, da se ta podpora še naprej dopolnjuje z instrumentom razširjene makrofinančne pomoči, vključno z reformami, povezanimi z evropsko perspektivo Ukrajine.

Poleg tega je Svet sprejel sklep o ukrepih pomoči za podporo ukrajinskim oboroženim silam v okviru evropskega mirovnega instrumenta v višini 3,1 milijarde EUR in o vojaški pomoči Ukrajini z 0,1 milijarde EUR za splošne stroške, ki bodo za začetek krili usposabljanje 15 000 vojakov. EU in njene države članice so se na izredne razmere odzvale tudi z doslej največjo nujno pomočjo v naravi v okviru mehanizma EU na področju civilne zaščite, kar je največja izredna operacija od vzpostavitve mehanizma, saj so v Ukrajino in regijo usmerile več milijonov kosov nujnih potrebščin.

Škoda, ki jo je povzročila ruska vojna agresija ukrajinskemu gospodarstvu, državljanom in podjetjem, je ogromna. Na kratki rok Mednarodni denarni sklad napoveduje, da bi se lahko ukrajinsko gospodarstvo do konca tega leta realno skrčilo za kar 35 %. Inflacija se pospešuje in naj bi do konca leta 2022 dosegla 30 % zaradi pomanjkanja blaga, logističnih izzivov pri dobavi in financiranja potreb države z ustvarjanjem denarja.

Zaradi potekajoče ruske vojne naj bi bile kratkoročne potrebe Ukrajine po financiranju za leto 2023 precejšnje. Po nedavnih ocenah ukrajinskih organov v sodelovanju z Mednarodnim denarnim skladom bo v letu 2023 vrzel v financiranju stalno znašala med 3 in 4 milijardami EUR na mesec. Ukrajina se bo na kratek rok še naprej soočala z velikimi potrebami po financiranju, da bo lahko ohranila temeljne funkcije države, zagotovila makroekonomsko stabilnost in sanirala kritično infrastrukturo, ki jo je uničila ruska vojna. Zato je ključnega pomena, da se nova podpora čim prej mobilizira.

Naslednji meseci bodo odločilni za dogovor o dodatni podpori. Ta kratkoročna podpora bo zahtevala usklajena mednarodna prizadevanja in tesno sodelovanje med mednarodnimi partnerji. EU odločno podpira Ukrajino, katere prihodnost je v EU. Nadaljnja podpora

Ukrajini v okviru organiziranega skupnega pristopa je zelo pomembna prednostna naloga Unije.

Makrofinančna pomoč Unije Ukrajini v letu 2022 je bila velikodušna in učinkovita. Unija je v okviru nujnih in izrednih svežnjev makrofinančne pomoči zagotovila 7,2 milijarde EUR zelo ugodnih posojil, vključno s subvencijo za plačila obrestnih mer, od katerih je bilo 4,2 milijarde EUR izplačanih že do sredine oktobra, preostale 3 milijarde EUR pa naj bi Ukrajino dosegle do konca leta. Vendar se je zaenkrat ta pomoč zagotavljala priložnostno in je zajemala le nekaj mesecev naenkrat. Zanj so bile potrebne znatne rezervacije iz proračuna EU in nacionalna jamstva. Zato bi bilo treba razmisliti o bolj strukturnem in učinkovitem pristopu k podpori Unije Ukrajini v letu 2023. Ta predlog določa urejen in vzdržen okvir za usmerjanje finančne pomoči v Ukrajino, hkrati pa zagotavlja zadostno prožnost za prilagoditev podpore spreminjajočim se potrebam države po financiranju in pripravo podlage za prihodnji instrument za obnovo Ukrajine v skladu s sporočilom z dne 18. maja 2022 o pomoči Ukrajini in njeni obnovi¹ ter načeli, dogovorjenimi na konferenci o reformah za Ukrajino v Luganu julija 2022.

Splošne parametre podpore Unije za pomoč in sanacijo bi bilo treba določiti na podlagi stabilnega okvira za celotno leto 2023. Enoten in učinkovit sistem za zagotavljanje najboljših pogojev najemanja posojil in razširitev dostopa do trga za podporo v obliki posojil ima velike prednosti glede na naraščanje stroškov in obrestnih mer.

V ta namen Komisija predlaga vzpostavitev instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini (razširjena makrofinančna pomoč) za leto 2023. Instrument bo zagotavljal kratkoročno finančno pomoč v obliki zelo ugodnih posojil, ki se bo izvajala na predvidljiv, neprekinjen, urejen in pravočasen način in s katero se bodo financirale takojšnje potrebe, sanacija kritične infrastrukture in začetna podpora za trajnostno povojno obnovo, da bi Ukrajino podprli pri procesu povezovanja z Evropo. EU bo subvencionirala stroške obrestne mere Ukrajine, kar se bo do konca leta 2027 financiralo s prispevki držav članic v obliki zunanjih namenskih prejemkov. Za zagotovitev kritja stroškov obresti v času trajanja posojil bi se morali prispevki držav članic po letu 2027 obnoviti in nadaljevati kot zunanji namenski prejemki, razen če se bodo stroški v prihodnjih večletnih finančnih okvirih krili z drugimi sredstvi. Poleg tega se lahko nepovratna podpora zagotovi z zneski, ki izhajajo iz dodatnih prostovoljnih prispevkov držav članic ter morebitnih prispevkov tretjih držav in tretjih oseb.

Za prihodnje potrebe Ukrajine po financiranju sta potrebna mobilizacija in izplačevanje podpore na stroškovno učinkovit in prožen način. Izredno pomembno je, da se to financiranje organizira na podlagi enotne metode financiranja skupaj z drugimi sredstvi EU, da se omogoči hkratno izpolnjevanje več potreb politike. Zato je treba spremeniti Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046, da se diverzificirana strategija financiranja, ki se trenutno izvaja za najemanje posojil v skladu s Sklepom (EU, Euratom) 2020/2053², uveljavi kot osnovna metoda za najemanje posojil.

Za zagotovitev trdne finančne podpore bi bilo treba posojila Ukrajini podpreti z jamstvom iz manevrskega prostora v proračunu EU, tj. razpoložljivega proračuna nad zgornjo mejo za plačila večletnega finančnega okvira do zgornje meje lastnih sredstev. Jamstvo bi vlagateljem zagotovilo visoko stopnjo zaščite in gotovosti ter preprečilo potrebo po oblikovanju rezervacij

¹ COM(2022) 233 final.

² Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

za posojila ali dajanju nacionalnih jamstev, ne da bilo treba spremeniti obseg ali zgornje meje večletnega finančnega okvira. To zahteva omejeno spremembo Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093³, ki bo omogočila, da se pogojne obveznosti, ki izhajajo iz finančne pomoči Ukrajini, ki je na voljo za leti 2023 in 2024, obravnavajo enako kot finančna pomoč državam članicam.

Ukrajina bo morala s podporo iz instrumenta dodatno okrepiti pravno državo, dobro upravljanje ter ukrepe za boj proti goljufijam in korupciji. Zato bi morala ob upoštevanju razvoja dogodkov na terenu finančna podpora temeljiti na pogojih politike, ki bi bili vedno bolj usmerjeni v krepitev ukrajinskih institucij in pripravo temeljev za uspešno obnovo, pa tudi podporo prizadevanjem Ukrajine pri njeni evropski perspektivi.

Prihodnost Ukrajine in njenih državljanov je v EU. Evropski svet je Ukrajini junija 2022 podelil status kandidatke. Za takojšnje ukrepe za ohranitev finančne odpornosti Ukrajine in dolgoročno obnovo bodo potrebni strokovno znanje Unije, sodelovanje z mednarodnimi partnerji ter preglednost in spremljanje.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Podpora v okviru tega instrumenta bo skladna z dejavnostmi, ki se financirajo na podlagi Uredbe (EU) 2021/947⁴ in Uredbe (ES) št. 1257/96⁵, ter jih bo dopolnjevala v skladu z zadevnimi cilji, intervencijsko logiko in pravili teh instrumentov.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Status kandidatke, ki ga je Evropski svet Ukrajini podelil 23. junija 2022, jo je trdno zasidral v njeno evropsko perspektivo. Zato bo celoten odziv EU v podporo odpornosti in okrevanju Ukrajine, tudi prek tega instrumenta, prispeval tudi k zgodnji fazi predpristopnega procesa Ukrajine.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 212 PDEU je ustrezna pravna podlaga za program finančne pomoči, ki ga Unija dodeli tretjim državam, ki niso države v razvoju. Zaradi nadaljevanja neizzvane in neupravičene vojaške agresije Rusije je treba Ukrajini odobriti dodatno finančno pomoč v skladu s cilji in načini, opisanimi v tem predlogu.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Načelo subsidiarnosti je spoštovano, saj cilja skupnega odziva pri zagotavljanju zadostnega obsega pomoči Ukrajini ne morejo zadovoljivo uresničiti države članice same in ga lažje uresniči EU. Glavni razlogi so fiskalna zmogljivost in proračunske omejitve na nacionalni ravni ter potreba po visoki stopnji usklajenosti donatorjev, da bi bila obseg in učinkovitost

³ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11).

⁴ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (Besedilo velja za EGP) (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

podpore čim večja, breme za upravno zmogljivost ukrajinskih organov, ki je v sedanjih razmerah zelo veliko, pa omejeno.

- **Sorazmernost**

Predlagana finančna podpora Ukrajini se po obsegu šteje za ustrezno na podlagi najboljših ocen potreb Ukrajine po financiranju, ki so jih predložili nacionalni organi, pripravljenih v sodelovanju z mednarodno skupnostjo, vključno z Mednarodnim denarnim skladom. Taka podpora ne presega tistega, kar je potrebno za želeni namen zagotavljanja strukturirane in predvidljive podpore Ukrajini v letu 2023 in povezanega financiranja.

- **Izbira instrumenta**

Uredba je ustrezen instrument, saj določa pravila za podporo, ki se neposredno uporabljajo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Predlog temelji na nizu ukrepov makrofinančne pomoči, ki se Ukrajini zagotavlja od leta 2015. Naknadne ocene prejšnjih ukrepov makrofinančne pomoči Ukrajini, opravljene v preteklosti, so pokazale, da so bili na splošno zelo pomembni z vidika ciljev, finančnih sredstev in pogojev politike. Natančneje, ukrepi makrofinančne pomoči so bili ključnega pomena pri podpori Ukrajini pri reševanju njenih plačilnobilansnih težav in izvajanju ključnih strukturnih reform za stabilizacijo gospodarstva in povečanje vzdržnosti njenega zunanega položaja. Omogočili so fiskalne prihranke in finančne koristi ter delovali kot katalizator za dodatno finančno podporo in zaupanje vlagateljev. Ugotovljeno je bilo, da pogoji, povezani z ukrepi makrofinančne pomoči, dopolnjujejo povezane programe Mednarodnega denarnega sklada (MDS). Imeli so tudi precejšen politični učinek, ki je prispeval k mobilizaciji ukrajinskih organov pri ključnih reformah, zlasti na področjih strukturne politike, ki so manj zajeta v drugih programih mednarodnih donatorjev.

Pristop posamičnega obravnavanja vprašanj pri finančni pomoči Ukrajini v letu 2022 je pokazal znatne pomanjkljivosti v vojnih razmerah, zlasti pri dogovarjanju o financiranju. Zahteval je znatne rezervacije iz proračuna EU in/ali nacionalna jamstva. Da se zakonodajalcem EU in nacionalnim zakonodajalcem ne bi bilo treba vedno znova posvečati vprašanjem finančne podpore, bi bilo treba splošne parametre podpore Unije za pomoč in obnovo za celotno leto 2023 določiti na podlagi stabilnega okvira.

- **Posvetovanja z deležniki**

Predlog predstavlja odziv na pozive k stabilni in predvidljivi podpori Unije Ukrajini s strani mednarodne skupnosti in same države. Službe Komisije so se pri pripravi tega predloga posvetovala z mednarodnimi finančnimi institucijami ter drugimi dvostranskimi (vključno z državami članicami) in večstranskimi donatorji z znatnim strokovnim znanjem, tudi kar zadeva ukrajinsko gospodarstvo. Prav tako je bila Komisija redno v stiku z ukrajinskimi organi.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Predlog temelji na tridesetletnih izkušnjah z makrofinančno pomočjo in izkušnjah s podporo Unije pri zunanjem delovanju.

Ta predlog Komisije temelji na natančni analizi finančnih potreb in splošnega makrofinančnega položaja Ukrajine, ki se zanaša tudi na prispevke mednarodnih finančnih institucij in drugih pristojnih mednarodnih institucij. To vključuje redne razprave o najnovejših napovedih potreb Ukrajine po financiranju v okviru mednarodnih forumov, npr. skupine G7 in mednarodne strokovne konference o okrevanju, obnovi in modernizaciji Ukrajine, ter stalne neposredne stike z ukrajinskimi organi.

- **Ocena učinka**

Makrofinančna pomoč Unije je instrument za izredno pomoč, namenjen odpravljanju resnih težav s plačilno bilanco v tretjih državah. Na splošno predlogi Komisije za makrofinančno pomoč temeljijo na spoznanjih iz naknadnih ocen preteklih ukrepov v sosedstvu EU. Ta instrument razširjene makrofinančne pomoči bo pomagal ublažiti kratkoročne potrebe Ukrajine po financiranju v letu 2023 glede na trenutne izredne razmere. Namen zahtev glede poročanja in pogojev politike, s katerimi se pogojuje instrument, je zagotoviti učinkovitost in preglednost podpore ter prevzemanje odgovornosti zanjo. Ta instrument razširjene makrofinančne pomoči bi moral temeljiti na dosežkih sedmih programov makrofinančne pomoči od leta 2015, vključno z najnovejšo makrofinančno pomočjo zaradi COVID-19, nujno makrofinančno pomočjo na začetku leta 2022 in izredno makrofinančno pomočjo v letu 2022.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Predlog ni povezan s primernostjo in poenostavitvijo ureditve.

- **Temeljne pravice**

Pogoj za dodelitev podpore v okviru instrumenta je, da Ukrajina še naprej spoštuje učinkovite demokratične mehanizme in svoje institucije, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.

Zavezanost reformam in močna politična volja ukrajinskih oblasti sta pozitiven znak, zlasti to dokazujeta Evropski svet, ki je junija 2022 Ukrajini podelil status kandidatke, in ponovna uspešna dokončna izpolnitev pogojev strukturne politike, povezanih z nedavno makrofinančno pomočjo Ukrajini. Ukrajinske oblasti so od začetka ruske agresije pokazale izjemno odpornost in ostajajo zavezane, da bodo te reforme izvajale pregledno in si prizadevale za doseganje standardov EU v skladu s procesom povezovanja države z EU.

Zato se šteje, da je politični pogoj za ukrep makrofinančne pomoči v tem trenutku izpolnjen. Hkrati bo neprekinjeno spoštovanje tega političnega pogoja dodatno zagotovljeno s pogoji politike, kot so določeni v prihodnjem memorandumu o soglasju za ta instrument.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Za obdobje 12 mesecev bodo zagotovljena skupna sredstva v višini do 18 milijard EUR v obliki posojil, kar v povprečju ustreza 1,5 milijarde EUR na mesec. Ta znesek dopolnjuje pomoč, ki se zagotavlja prek obstoječih instrumentov.

Dodatni zneski, ki izhajajo iz posebnih prostovoljnih prispevkov držav članic (kot zunanji namenski prejemki), bi se uporabili za naslednje namene:

- podpora za stroške obresti posojil – ciljnega zneska ni mogoče določiti vnaprej, saj bodo ti stroški odvisni od dejanskih obresti posojil,

- nepovratna podpora za dejavnosti, zajete v memorandumu o soglasju o instrumentu, ali
- za Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI) in/ali humanitarno pomoč za dejavnosti v korist Ukrajine.

Poleg tega lahko tretje države in tretje osebe poleg zgoraj opisanih dajo na voljo dodatna sredstva, ki bi predstavljala zunanje namenske prejemke, za memorandum o soglasju o instrumentu ali instrument NDICI in/ali humanitarno pomoč za dejavnosti v korist Ukrajine.

Komisija namerava v okviru instrumenta odobriti posojila z dolgimi zapadlostmi (največ 35 let) in brez odplačevanja glavnice pred letom 2033. To bo povezano z zgoraj navedenimi stroški obresti, ki jih bo treba kriti.

Izplačila se lahko organizirajo prožno in hitro v odziv na potrebe ukrajinskih organov v letu 2023. Na splošno bi jih bilo mogoče predvideti na četrletni osnovi, da bi se čim bolj zmanjšalo upravno breme ukrajinskih organov. V pregledu na sredini leta bo ocenjeno, kako se razvija ruska vojna agresija in kakšne so njene posledice za potrebe po financiranju, ter nadaljnja ustreznost in izvedljivost pogojev politike.

Več podrobnosti o proračunskih posledicah ter zahtevanih človeških in upravnih virih je navedenih v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi temu predlogu.

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Evropska unija bi morala za ta instrument razširjene makrofinančne pomoči Ukrajini dati na voljo skupaj do 18 milijard EUR v obliki zelo ugodnih posojil, pri čemer bi morala to izvesti na predvidljiv, neprekinjen, urejen in pravočasen način, s čimer bi prispevala k pokrivanju kratkoročnih potreb Ukrajine, financiranju sanacije kritične infrastrukture in začetni podpori za povojno obnovo, da bi jo podprli pri procesu povezovanja z Evropo. Podpora bo prispevala h kritju preostale vrzeli v zunanjem financiranju Ukrajine v letu 2023 in naj bi se izplačala v več obrokih. Izplačila bi bila pogojena tudi z izvajanjem zahtev glede poročanja in reform politike, dogovorjenih v memorandumu o soglasju in navedenih v tej uredbi, vključno s poročilom, ki ga bo morala Ukrajina predložiti pred izplačilom vsakega obroka. Komisija bo tesno sodelovala z nacionalnimi organi, da bi spremljala razvoj zadevnih dogodkov ter uporabo zahtev in pogojev politike, dogovorjenih v memorandumu o soglasju. Podporo bo upravljala Komisija. Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo.

In končno, Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o izvrševanju podpore Unije Ukrajini v okviru tega instrumenta, vključno z ovrednotenjem tega izvrševanja. Komisija bo najpozneje dve leti po koncu obdobja razpoložljivosti Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o naknadni oceni, v katerem bo ovrednotila rezultate in učinkovitost zaključenih ukrepov podpore Unije v okviru instrumenta ter navedla, v kolikšni meri so prispevali k ciljem podpore.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Poglavje I uredbe se nanaša na splošne določbe.

Člen 1 določa predmet urejanja uredbe, ki je vzpostavitev instrumenta za zagotavljanje podpore Unije Ukrajini.

Člen 2 določa splošni cilj instrumenta in navaja njegove glavne specifične cilje.

V členu 3 so opisana področja, na katerih se lahko zagotovi podpora, da bi bili doseženi cilji instrumenta.

Člen 4 določa zneske podpore v obliki posojil. Določa tudi dodatne zneske za kritje subvencije obrestne mere in morebitne nepovratne podpore. Nazadnje člen določa obdobje razpoložljivosti podpore.

V členu 5 je opisano, kako lahko države članice ter zainteresirane tretje države in tretje osebe prispevajo k instrumentu.

V oddelku 2 so pojasnjeni pogoji podpore v okviru instrumenta.

Člen 6 določa splošen predpogoj za odobritev podpore v okviru instrumenta.

Člen 7 določa, da bo Komisija z Ukrajino sklenila memorandum o soglasju, in navaja informacije o njegovi vsebini, časovnem razporedu in pregledu.

Člen 8 se nanaša na zahteve glede poročanja v skladu z memorandumom o soglasju.

Oddelek 3 vsebuje določbe o tem, kako se lahko sprost podpora v okviru instrumenta, in o obveznostih glede ocenjevanja ter obveščanja.

Člen 9 določa, kako se lahko sprost podpora v okviru instrumenta.

Člen 10 določa postopkovne korake za sprostitev podpore.

Člen 11 določa pravila o zmanjšanju, začasni prekinitvi in ukinitvi podpore.

Člen 12 določa, da Komisija oceni izvrševanje podpore v okviru instrumenta.

Člen 13 določa, kako se bosta Evropski parlament in Svet obveščala o razvoju dogodkov v zvezi z instrumentom.

Poglavje II uredbe vsebuje posebne določbe v zvezi z izvajanjem instrumenta: člen 14 o najemanju in dajanju posojil ter odstopanjih od Uredbe (EU) 2021/947 v zvezi z zahtevami glede kritja z jamstvom za zunanje delovanje in oblikovanja rezervacij, člen 15 o subvenciji obrestne mere, člen 16 pa o sporazumu o financiranju za nepovratno podporo.

Poglavje III uredbe opisuje skupne in končne določbe o komitologiji (člen 17), letnem poročanju (člen 18) in začetku veljavnosti (člen 19).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini za leto 2023 (razširjena makrofinančna pomoč)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 212 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom⁶,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sporazum o pridružitvi med Unijo in Ukrajino⁷, ki vključuje poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje, je začel veljati 1. septembra 2017.
- (2) Ukrajina se je leta 2014 zavzela za ambiciozen program reform, katerega cilj je stabilizirati gospodarstvo in izboljšati življenje njenih državljanov. Boj proti korupciji ter ustavne, volilne in pravosodne reforme so med najpomembnejšimi prednostnimi nalogami programa. Izvajanje navedenih reform je bilo podprto z zaporednimi programi makrofinančne pomoči, na podlagi katerih je Ukrajina prejela pomoč Unije v obliki posojil v skupni višini 6,6 milijarde EUR.
- (3) Z nujno makrofinančno pomočjo, ki je bila v razmerah naraščajoče grožnje, tik pred rusko invazijo, dana na voljo na podlagi Sklepa (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, je bilo zagotovljenih 1,2 milijarde EUR posojil Ukrajini, izplačanih v dveh obrokih po 600 milijonov EUR v marcu in maju leta 2022.
- (4) Izredna makrofinančna pomoč Unije v višini do 1 milijarde EUR, dana na voljo na podlagi Sklepa (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta⁹, je zagotovila hitro in nujno podporo ukrajinskemu proračunu ter je bila v celoti izplačana v dveh tranšah 1. in 2. avgusta 2022. Ta pomoč je predstavljala prvo fazo načrtovane izredne makrofinančne pomoči Ukrajini v višini do 9 milijard EUR, ki jo je Komisija napovedala v svojem sporočilu z dne 18. maja 2022 z naslovom „Pomoč Ukrajini in njena obnova“ ter jo je Evropski svet potrdil na zasedanju 23. in 24. junija 2022.

⁶ Stališče Evropskega parlamenta z dne... 2022 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in sklep Sveta z dne... 2022.

⁷ Sporazum o pridružitvi med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njunimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani (UL L 161, 29.5.2014, str. 3).

⁸ Sklep (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2022 o zagotavljanju makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L 55, 28.2.2022, str. 4).

⁹ Sklep (EU) 2022/1201 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini (UL L 186, 13.7.2022, str. 1).

- (5) Sklep (EU) 2022/1628¹⁰ je predstavljal naslednjo fazo pri izvrševanju te predvidene izredne makrofinančne pomoči Unije. Določil je podlago za zagotovitev dodatnega zneska v višini do 5 milijard EUR Ukrajini v obliki posojil pod zelo ugodnimi pogoji, od katerih sta bili 2 milijardi EUR izplačani 18. oktobra, preostale 3 milijarde EUR pa naj bi bile izplačane do konca leta 2022.
- (6) Zaradi neizzvane in neupravičene vojne agresije Rusije proti Ukrajini, ki se je začela 24. februarja 2022, je Ukrajina izgubila dostop do finančnih trgov, njeni javnofinančni prihodki pa so znatno upadli, medtem ko so se javnofinančni odhodki za obvladovanje humanitarnih razmer in ohranjanje kontinuitete državnih storitev izrazito povečali. V teh zelo negotovih in nestabilnih razmerah so najboljše ocene Mednarodnega denarnega sklada (MDS) o potrebah Ukrajine po financiranju poleti 2022 kazale na izredno vrzel v financiranju v višini približno 39 milijard USD v letu 2022, od katere je bilo mogoče približno polovico pokriti z mednarodno pomočjo. Hitra zagotovitev makrofinančne pomoči Unije Ukrajini na podlagi Sklepa (EU) 2022/1628 se je zaradi izrednih okoliščin štela za ustrezen kratkoročni odziv na znatna tveganja za makrofinančno stabilnost Ukrajine. Z dodatnim zneskom v višini do 5 milijard EUR izredne makrofinančne pomoči Unije na podlagi Sklepa (EU) 2022/1628 se je podprla makrofinančna stabilizacija Ukrajine, okrepila neposredna odpornost države in ohranila njena zmogljivost za okrevanje, s čimer se je prispevalo k vzdržnosti javnega dolga Ukrajine in njeni dolgoročni zmožnosti, da poplača svoje finančne obveznosti.
- (7) Unija, njene države članice in evropske finančne institucije so od začetka ruske vojne agresije mobilizirale 19,7 milijarde EUR za podporo gospodarski, družbeni in finančni odpornosti Ukrajine. To združuje podporo iz proračuna Unije (12,4 milijarde EUR), vključno z izredno makrofinančno pomočjo, podporo Evropske investicijske banke in Evropske banke za obnovo in razvoj, za katero v celoti ali delno jamči proračun EU, ter nadaljnjo finančno podporo držav članic (7,3 milijarde EUR).
- (8) Poleg tega je Svet sprejel sklep o ukrepih pomoči za podporo ukrajinskim oboroženim silam v okviru evropskega mirovnega instrumenta v višini 3,1 milijarde EUR in o vojaški pomoči Ukrajini z 0,1 milijarde EUR za splošne stroške. Unija in njene države članice so se na izredne razmere odzvale tudi z doslej največjo nujno pomočjo v naravi v okviru mehanizma EU na področju civilne zaščite, kar je največja izredna operacija od vzpostavitve mehanizma, saj v Ukrajino in regijo usmerja več milijonov kosov nujnih potrebščin.
- (9) Evropski svet je Ukrajini junija 2022 podelil status kandidatke¹¹. Nadaljnja močna podpora Ukrajini je ključna prednostna naloga Unije. Zahteva organiziran kolektivni pristop, določen v tem instrumentu, saj je škoda, ki jo ruska vojna agresija povzroča ukrajinskemu gospodarstvu, državljanom in podjetjem, ogromna.
- (10) Ruska vojna agresija proti Ukrajini predstavlja strateško geopolitično grožnjo za Unijo kot celoto in od držav članic zahteva, da so močne in enotne. Zato je bistveno, da se podpora Unije hitro uporabi in da jo bo mogoče prožno in postopno prilagajati za takojšnjo pomoč in kratkoročno sanacijo na poti k prihodnji obnovi.

¹⁰ Sklep (EU) 2022/1628 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. septembra 2022 o zagotavljanju izredne makrofinančne pomoči Ukrajini z okrepitvijo skupnega sklada za rezervacije z jamstvi držav članic in posebnimi rezervacijami za nekatere finančne obveznosti v zvezi z Ukrajino, za katere je zagotovljeno jamstvo na podlagi Sklepa št. 466/2014/EU, ter o spremembi Sklepa (EU) 2022/1201 (UL L 245, 22.9.2022, str. 1).

¹¹ Sklepi Evropskega sveta z dne 23. in 24. junija 2022.

- (11) V zvezi s tem je cilj instrumenta, vzpostavljenega na podlagi te uredbe, prispevati k zapolnitvi vrzeli v financiranju Ukrajine v letu 2023, zlasti z zagotavljanjem zelo ugodne kratkoročne finančne pomoči za državni proračun, ki se bo izvajala na predvidljiv, neprekinjen, urejen in pravočasen način, vključno s financiranjem sanacije in začetno podporo za povojno obnovo, kjer je to ustrezno, da bi Ukrajino podprli pri procesu povezovanja z Evropo.
- (12) Za doseg splošnega cilja bi bilo treba zagotoviti pomoč za podporo makrofinančni stabilnosti v Ukrajini in zmanjšanje omejitev Ukrajine pri zunanjem financiranju. Komisija bi morala izvrševati podporo v skladu z glavnimi načeli in cilji ukrepov z različnih področij zunanjega delovanja in iz drugih ustreznih politik Unije.
- (13) Med glavna področja podpore v okviru instrumenta bi bilo treba vključiti tudi zagotavljanje podpore za sanacijo, popravilo in vzdrževanje kritičnih funkcij in infrastrukture ter pomoč ljudem v stiski in najbolj prizadetim območjem v smislu materialne in socialne podpore, začasnih stanovanj ter gradnje stanovanj in infrastrukture.
- (14) Instrument bi moral podpirati tudi zmogljivost ukrajinskih organov, da se pripravijo na prihodnjo povojno obnovo in zgodnjo pripravljalno fazo predpristopnega procesa, kot je ustrezno, vključno s krepitvijo ukrajinskih institucij, reformiranjem in povečanjem učinkovitosti javne uprave ter preglednostjo, strukturnimi reformami in dobrim upravljanjem na vseh ravneh.
- (15) Instrument bo podpiral zunanjo politiko Unije do Ukrajine. Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje bi morali v celotnem obdobju zagotavljanja podpore tesno sodelovati, da bi usklajevali zunanjo politiko Unije in zagotavljali njeno doslednost. Podpora Unije Ukrajini na podlagi te uredbe bo še naprej znatno prispevala k izpolnjevanju potreb Ukrajine po financiranju, kot jih ocenjujejo MDS, Svetovna banka in druge mednarodne finančne institucije, ob upoštevanju zmožnosti Ukrajine, da se financira z lastnimi sredstvi. Pri določanju zneska podpore se upoštevajo tudi pričakovani finančni prispevki dvostranskih in večstranskih donatorjev, drugi obstoječi instrumenti Unije za zunanje financiranje, ki se že uporabljajo v Ukrajini, in dodana vrednost splošnega ukrepanja Unije.
- (16) Razmere v Ukrajini zahtevajo postopen pristop, pri katerem bi morala instrument, osredotočen na makrofinančno stabilnost ter takojšnjo pomoč in sanacijo, spremljati stalna podpora v okviru Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa in Instrumenta za humanitarno pomoč.
- (17) V uredbi bi bilo treba določiti sredstva, ki so na voljo za instrument za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, pri čemer bi bila izplačila možna do 31. marca 2024. V obliki posojil bi bilo treba dati na voljo največ 18 milijard EUR. Poleg tega bi morala uredba za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2027 zagotoviti subvencijo obrestne mere. Za zagotovitev kritja stroškov obresti v času trajanja posojil bi se morali prispevki držav članic po letu 2027 obnoviti in nadaljevati kot zunanji namenski prejemki, razen če se bodo stroški v prihodnjih večletnih finančnih okvirih krili z drugimi sredstvi. Zato bo morda možno, da se bodo prispevki držav članic podaljšali tudi na obdobje po letu 2027.
- (18) Uredba bi morala državam članicam omogočiti, da dajo na voljo dodatna sredstva, ki bi predstavljala zunanje namenske prejemke in ki se bodo uporabila na podlagi memoranduma o soglasju za ta instrument. Taka možnost dodatnih prispevkov bi morala biti dana tudi tretjim državam in zainteresiranim stranem, pri čemer bi se ti

obravnavali kot zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(2), točki (d) in (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta¹². Za spodbujanje sinergij in dopolnjevanja je primerno omogočiti, da se taki dodatni prispevki držav članic, tretjih držav in drugih tretjih oseb dajo na voljo tudi za programe, vzpostavljene z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta¹³ ter Uredbo Sveta (ES) št. 1257/96¹⁴, za financiranje ukrepov, ki prispevajo k ciljem tega instrumenta.

- (19) Prostovoljni prispevki držav članic bi morali biti nepreklicni, brezpogojni in na zahtevo. V ta namen bi morala država članica, ki zagotavlja podporo, s Komisijo skleniti sporazum o prispevku v smislu člena 22(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Sporazum o prispevku bi moral zajemati prispevek k subvenciji obrestne mere in, če jih država članica želi zagotoviti, tudi dodatne zneske.
- (20) Predpogoj za dodelitev podpore v okviru instrumenta bi moral biti, da Ukrajina še naprej spoštuje učinkovite demokratične mehanizme in svoje institucije, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom in pravno državo, ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.
- (21) Podpora v okviru instrumenta bi morala biti povezana s pogoji politike, določenimi v memorandumu o soglasju. Ti pogoji bi morali vključevati tudi zaveze za krepitev gospodarske uspešnosti in odpornosti države, poslovnega okolja, omogočanje kritične obnove in obravnavanje izzivov v energetskega sektorju.
- (22) Pogoje politike bi bilo treba dopolniti s strogimi zahtevami glede poročanja, da se zagotovi učinkovita, pregledna in odgovorna uporaba sredstev.
- (23) Glede na trenutne razmere v Ukrajini je primerno zagotoviti vmesni pregled memorandumu o soglasju.
- (24) Podporo bi bilo treba sprostiti po izpolnitvi predpogojev ter v primeru zadovoljivega izvajanja in napredka pri izvajanju pogojev politike.
- (25) Primerno je zagotoviti možnost ponovne ocene potreb Ukrajine po financiranju in zmanjšanja, začasne prekinitve ali ukinitve podpore, če se te v obdobju izplačevanja podpore Unije v okviru instrumenta v primerjavi s prvotnimi napovedmi bistveno zmanjšajo. Primerno je tudi zagotoviti možnost začasne prekinitve ali ukinitve izplačil, če zahteve za sprostitev podpore v okviru instrumenta ne bi bile izpolnjene.
- (26) Glede na trenutne nujne finančne potrebe države je primerno organizirati finančno pomoč Ukrajini v okviru enotne metode financiranja iz člena 220a Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ki naj bi povečala likvidnost obveznic Unije ter privlačnost in stroškovno učinkovitost izdaj Unije.

¹² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredbe (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

¹³ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (Besedilo velja za EGP) (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

¹⁴ Uredba Sveta (ES) št. 1257/96 z dne 20. junija 1996 o humanitarni pomoči (UL L 163, 2.7.1996, str. 1).

- (27) Glede na težke razmere v Ukrajini, ki jih je povzročila ruska vojna agresija, in v podporo Ukrajini na poti k dolgoročni stabilnosti je primerno, da se Ukrajini zagotovijo posojila pod zelo ugodnimi pogoji s trajanjem največ 35 let in da se odplačevanje glavnice ne začne pred letom 2033. Primerno je tudi odstopati od člena 220(5), točka (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in Uniji omogočiti, da krije stroške obrestne mere in Ukrajino oprosti plačila upravnih stroškov. Subvencijo obrestne mere bi bilo treba odobriti kot instrument, ki se šteje za primerne za zagotovitev učinkovitosti podpore v smislu člena 220(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Financirati bi jo bilo treba iz dodatnih prostovoljnih prispevkov držav članic in bi morala biti na voljo postopoma po začetku veljavnosti sporazumov z državami članicami.
- (28) Ukrajina lahko zaprosi za subvencijo obrestne mere in oprostitev plačila upravnih stroškov do konca marca vsakega leta.
- (29) Z odstopanjem od člena 31(3), drugi stavek, Uredbe (EU) 2021/947 finančna obveznost iz posojil na podlagi te uredbe ne bi smela biti podprta z jamstvom za zunanje delovanje. Zneske, potrebne za kritje morebitnega primanjkljaja v okviru finančne pomoči Ukrajini, ki je na voljo za leto 2023, bi bilo treba uporabiti v skladu s členom 2(3) Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093¹⁵. Podpora bi morala pomeniti finančno pomoč v smislu člena 220(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Pri upoštevanju finančnih tveganj in proračunskega kritja se za finančno pomoč v obliki posojil v okviru tega instrumenta ne bi smele oblikovati rezervacije, z odstopanjem od člena 211(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 pa se ne bi smela določiti stopnja rezervacij kot odstotek zneska iz člena 4(1).
- (30) Primerno je, da Komisija in Ukrajina skleneta posojilno pogodbo za podporo v obliki posojila v okviru pogojev, določenih v memorandumu o soglasju. Da bi zagotovili učinkovito zaščito finančnih interesov Unije, povezanih s podporo v okviru instrumenta, bi morala Ukrajina izvesti ustrezne ukrepe za preprečevanje in boj proti goljufijam, korupciji in drugim nepravilnostim, povezanim s to pomočjo. Poleg tega bi morala sporazum o posojilih in sporazum o financiranju vsebovati določbe, na podlagi katerih bi Komisija izvajala nadzor, Računsko sodišče revizije, Evropsko javno tožilstvo pa svoje pristojnosti, v skladu s členoma 129 in 220 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
- (31) Ker cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (32) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.
- (33) Zaradi nujnosti, ki jo narekujejo izjemne okoliščine, ki jih je povzročila neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije, je primerno določiti izjemo od roka osmih tednov

¹⁵ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11).

¹⁶ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

- (34) Glede na trenutne razmere v Ukrajini bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Podpora Unije Ukrajini

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja instrument za zagotavljanje podpore Unije Ukrajini (v nadaljnjem besedilu: instrument) v obliki posojil, nepovratne podpore in subvencije obrestne mere.

V uredbi so določeni cilji instrumenta, njegovo financiranje, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje tega financiranja.

Člen 2

Cilji instrumenta

1. Splošni cilj instrumenta je zagotoviti kratkoročno finančno pomoč na predvidljiv, neprekinjen, urejen in pravočasen način, financiranje sanacije in začetno podporo za povojno obnovo, kjer je to primerno, z namenom podpiranja Ukrajine pri procesu povezovanja z Evropo.
2. Za doseg splošnega cilja so glavni specifični cilji zlasti podpreti:
 - (a) makrofinančno stabilnost ter zmanjšati omejitve pri zunanjem in notranjem financiranju države;
 - (b) program reform, usmerjen v zgodnjo pripravljalno fazo predpristopnega procesa, kot je ustrezno, vključno s krepitvijo ukrajinskih institucij, reformiranjem in povečanjem učinkovitosti javne uprave ter preglednostjo, strukturnimi reformami in dobrim upravljanjem na vseh ravneh;
 - (c) obnovitev kritičnih funkcij in sanacijo infrastrukture ter pomoč ljudem v stiski.

Člen 3

Področja podpore

Za doseganje svojih ciljev instrument podpira zlasti naslednje:

- (a) financiranje potreb Ukrajine po financiranju za ohranitev makrofinančne stabilnosti države;

- (b) sanacijo, na primer z obnovo kritične infrastrukture, kot so energetska infrastruktura, vodni sistemi, prometna omrežja, notranje ceste ali mostovi, ali v strateških gospodarskih sektorjih in socialni infrastrukturi, kot so zdravstvene ustanove, šole in stanovanja za premeščene osebe, vključno z začasnimi in socialnimi stanovanji;
- (c) sektorske in institucionalne reforme, vključno s protikorupcijskimi in pravosodnimi reformami, spoštovanjem pravne države, dobrim upravljanjem ter modernizacijo nacionalnih in lokalnih institucij;
- (d) priprave na obnovo Ukrajine;
- (e) podporo uskladitvi regulativnega okvira Ukrajine z regulativnim okvirom Unije in njeni vključitvi v enotni trg ter krepitev gospodarskega razvoja in izboljšanje konkurenčnosti;
- (f) krepitev upravne zmogljivosti Ukrajine z ustreznimi sredstvi, vključno z uporabo tehnične pomoči.

Člen 4

Razpoložljiva podpora v okviru instrumenta

1. Podpora v okviru instrumenta v obliki posojil je na voljo v znesku do 18 000 000 000 EUR za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2023, pri čemer so izplačila možna do 31. marca 2024.
2. V okviru instrumenta je za obdobje od 1. januarja 2023 do 31. decembra 2027 na voljo tudi dodatna podpora ob upoštevanju člena 5(1), in sicer za kritje odhodkov v skladu s členom 15. Ta dodatna podpora je lahko na voljo po 31. decembru 2027 ob upoštevanju člena 5(1).
3. Dodatni zneski, na voljo v skladu s členom 5(2) in (4) te uredbe, se lahko namenijo kot nepovratna podpora, kadar je to določeno v memorandumu o soglasju, ki se sklene v skladu s členom 7 te uredbe, ali v skladu z Uredbo (EU) 2021/947 in Uredbo (ES) št. 1257/96 za financiranje ukrepov za doseganje ciljev iz člena 2(2)(b) do (c) v skladu s pravili navedenih uredb.
4. Zneski iz odstavka 3 lahko krijejo odhodke za podporo pri izvajanju instrumenta in za doseganje njegovih ciljev, vključno z upravno podporo, povezano z dejavnostmi pripravljanja, naknadnega ukrepanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, potrebnimi za tako izvajanje, ter odhodke na sedežu in delegacijah Unije za upravno podporo in podporo pri usklajevanju, ki sta potrebni za instrument, in za upravljanje operacij, ki se financirajo v okviru instrumenta, vključno z ukrepi informiranja in komuniciranja ter korporativnimi informacijskotehnološkimi sistemi.

Člen 5

Prispevki držav članic in tretjih oseb

1. Države članice lahko prispevajo k zneskom iz člena 4(2). Sorazmerni delež, ki ga prispeva zadevna država članica k tem zneskom, ustreza sorazmernemu deležu te države članice v skupnem bruto nacionalnem dohodku (BNP) Unije. Za prispevke za leto *n* se sorazmerni delež, ki temelji na BND, izračuna kot delež v skupnem BND Unije, kakor izhaja iz ustreznega stolpca v prihodkovnem delu zadnjega sprejetega letnega proračuna Unije ali spremembe letnega proračuna Unije za leto *n*–1.

Podpora v okviru instrumenta iz tega odstavka je na voljo za vsak znesek, določen v sporazumu z zadevno državo članico po začetku veljavnosti navedenega sporazuma.

2. Države članice lahko prispevajo k instrumentu z dodatnimi zneski iz člena 4(3).
3. Prispevki iz odstavkov 1 in 2 so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(2), točka (a)(ii), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.
4. Z dodatnimi zneski iz člena 4(3) lahko k nepovratni podpori v okviru instrumenta prispevajo tudi zainteresirane tretje države in tretje osebe, zlasti v zvezi s specifičnimi cilji iz člena 2(2)(b) do (c). Ti prispevki so zunanji namenski prejemki v skladu s členom 21(2), točki (d) in (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

ODDELEK 2

POGOJI PODPORE V OKVIRU INSTRUMENTA

Člen 6

Predpogoj za podporo v okviru instrumenta

1. Predpogoj za dodelitev podpore v okviru tega instrumenta je, da Ukrajina še naprej podpira in spoštuje učinkovite demokratične mehanizme, vključno z večstrankarskim parlamentarnim sistemom, in pravno državo ter zagotavlja spoštovanje človekovih pravic.
2. Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje spremljata izpolnjevanje predpogoja iz odstavka 1 v celotnem obdobju podpore, ki se zagotavlja v okviru instrumenta, zlasti pred izplačili, pri čemer po potrebi ustrezno upoštevata redno poročilo o širitvi. Upoštevata tudi okoliščine v Ukrajini in posledice uporabe vojnega prava v njej.
3. Odstavka 1 in 2 tega člena se uporabljata v skladu s Sklepom Sveta 2010/427/EU¹⁷.

Člen 7

Memorandum o soglasju

1. Komisija z Ukrajino sklene memorandum o soglasju, ki določa zlasti pogoje politike, okvirno finančno načrtovanje in zahteve glede poročanja iz člena 8.

Pogoji politike so ob upoštevanju splošnih razmer v Ukrajini po potrebi povezani s cilji iz člena 2 oziroma člena 3 in njihovim izvajanjem ter s predpogojem iz člena 6. Vključujejo zavezanost načelom dobrega finančnega poslovanja s poudarkom na boju proti korupciji, organiziranemu kriminalu in goljufijam, preprečevanju navzkrižij interesov ter vzpostavitvi preglednega in odgovornega okvira za upravljanje sanacije in po potrebi obnove.
2. Komisija lahko opravi vmesni pregled memoranduma o soglasju. Po pregledu ga lahko spremeni.

¹⁷ Sklep Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje (UL L 201, 3.8.2010, str. 30).

3. Memorandum o soglasju se sprejme in spreminja v skladu s postopkom pregleda, določenim v členu 17(2).

Člen 8

Zahteve glede poročanja

1. V memorandum o soglasju se vključijo zahteve glede poročanja za Ukrajino, ki zlasti zagotavljajo učinkovitost in preglednost uporabe podpore, zagotovljene v okviru instrumenta, ter prevzemanje odgovornosti zanj.
2. Komisija redno preverja izvajanje zahtev glede poročanja in napredek pri izpolnjevanju pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju. O rezultatih tega preverjanja obvesti Evropski parlament in Svet.

ODDELEK 3

SPROSTITEV PODPORE V OKVIRU INSTRUMENTA IN OBVEZNOSTI OCENJEVANJA TER OBVEŠČANJA

Člen 9

Sprostitev podpore v okviru instrumenta

1. Komisija da ob upoštevanju zahtev iz člena 10 podporo v okviru instrumenta na voljo v obrokih. Določi časovni okvir za izplačilo posameznega obroka. Obrok se lahko izplača v eni ali več tranšah.
2. Komisija sprostitev podpore v okviru instrumenta upravlja na podlagi ocene izvajanja pogojev politike, vključenih v memorandum o soglasju.

Člen 10

Odločitev o sprostitvi podpore v okviru instrumenta

1. Ukrajina pred izplačilom vsakega obroka predloži zahtevek za sredstva skupaj s poročilom v skladu z določbami memoranduma o soglasju.
2. Komisija se odloči za sprostitev obrokov, če oceni, da so izpolnjene naslednje zahteve:
 - (a) spoštovanje predpogoja iz člena 6;
 - (b) zadovoljivo izvajanje zahtev glede poročanja, dogovorjenih v memorandumu o soglasju;
 - (c) zadovoljiv napredek pri izvajanju pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju.
 - (d) Preden se izplača najvišji možni znesek podpore v okviru instrumenta, Komisija preveri izpolnjevanje vseh pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju.

Člen 11

Zmanjšanje, začasna prekinitev in ukinitve podpore v okviru instrumenta

1. Če se finančne potrebe Ukrajine v obdobju izplačevanja podpore Unije v okviru instrumenta znatno zmanjšajo v primerjavi z začetnimi napovedmi, lahko Komisija zmanjša znesek podpore oziroma podporo začasno prekine ali ukine.
2. Če zahtevi iz člena 10(2) nista več izpolnjeni, Komisija začasno prekine ali ukine izplačila podpore v okviru instrumenta.

Člen 12

Ocena izvrševanja podpore v okviru instrumenta

Komisija med izvajanjem instrumenta z operativno oceno, ki se lahko izvede skupaj z operativno oceno iz Sklepa (EU) 2022/1201 in Sklepa (EU) 2022/1628, oceni ustreznost finančnih ureditev, upravnih postopkov ter mehanizmov notranje in zunanje kontrole Ukrajine, ki so relevantni za pomoč.

Člen 13

Obveščanje Evropskega parlamenta in Sveta

Komisija obvešča Evropski parlament in Svet o razvoju dogodkov v zvezi z instrumentom, tudi o izplačilih v okviru instrumenta, in razvoju dogodkov v zvezi z operacijami iz člena 9, ter jima pravočasno predloži ustrezne dokumente. V primeru začasne prekinitve ali ukinitve v skladu s členom 11(2) nemudoma obvesti Evropski parlament in Svet o razlogih za začasno prekinitev ali ukinitve.

Poglavje II

Posebne določbe v zvezi z izvrševanjem podpore

Člen 14

Najemanje in dajanje posojil

1. Za financiranje podpore v okviru instrumenta, ki je v obliki posojil, se na Komisijo prenese pooblastilo, da si v skladu s členom 220(a) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 na kapitalskih trgih ali od finančnih institucij v imenu Unije sposodi potrebna sredstva.
2. Podrobni pogoji podpore v okviru instrumenta, ki je v obliki posojil, se določijo v sporazumu o posojilih v skladu s členom 220 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, ki ga skleneta Komisija in Ukrajina. Trajanje posojil ne sme biti daljše od 35 let.
3. Z odstopanjem od člena 31(3), drugi stavek, Uredbe (EU) 2021/947 se makrofinančna pomoč Ukrajini v obliki posojil v okviru tega instrumenta ne podpre z jamstvom za zunanje delovanje.

Za posojila v skladu s to uredbo se ne oblikujejo rezervacije, z odstopanjem od člena 211(1) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 pa se ne določi stopnja rezervacij kot odstotek zneska iz člena 4(1).

Člen 15

Subvencija obrestne mere

1. Z odstopanjem od člena 220(5), točka (e), Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 in ob upoštevanju razpoložljivih virov lahko Unija za posojila na podlagi te uredbe prevzame obresti z odobritvijo subvencije obrestne mere in prevzemom upravnih stroškov v zvezi z najemanjem in dajanjem posojil, razen stroškov v zvezi s predčasnim odplačilom posojil.
2. Ukrajina lahko Unijo vsako leto zaprosi za subvencijo obrestne mere in prevzem upravnih stroškov.

Člen 16

Sporazum o financiranju za nepovratno podporo

Podrobni pogoji nepovratne podpore iz člena 4(3) se določijo v sporazumu o financiranju, ki se sklene med Komisijo in Ukrajino. Z odstopanjem od člena 220(5) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 sporazum o financiranju vsebuje le določbe iz točk (a) do (c) člena 220(5) navedene uredbe. Sporazum o financiranju vključuje določbe o zaščiti finančnih interesov Unije, pregledih, revizijah, preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti ter izterjavi sredstev.

Poglavje III Skupne in končne določbe

Člen 17

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 18

Letno poročilo

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju poglavja I, vključno z ovrednotenjem tega izvajanja. V navedenem poročilu se:
 - (a) preuči napredek, dosežen pri izvrševanju podpore Unije v okviru instrumenta;
 - (b) ocenijo gospodarske razmere in obeti za Ukrajino ter izvajanje zahtev in pogojev iz oddelka 2 poglavja I;

- (c) navede povezava med zahtevami in pogoji, določenimi v memorandumu o soglasju, tekočim makrofinančnim položajem Ukrajine ter odločitvami Komisije o sprostitvi obrokov podpore v okviru instrumenta.
2. Komisija najpozneje dve leti po koncu obdobja razpoložljivosti Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o naknadni oceni, v katerem ovrednoti rezultate in učinkovitost zaključenih ukrepov podpore Unije v okviru instrumenta ter navede, v kolikšni meri so prispevali k ciljem pomoči.

Člen 19

Končne določbe

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

1.2. Zadevna področja

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

1.4.2. Specifični cilji

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

1.7. Načrtovani načini upravljanja

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

3.2.2. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

3.2.3. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

3.2.4. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1 Naslov predloga/pobude

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za zagotavljanje podpore Ukrajini

1.2 Zadevna področja (programski sklop)

6. Sosedstvo in svet

14. Zunanji ukrepi

Instrument za zagotavljanje podpore Ukrajini (razširjena makrofinančna pomoč)

1.3 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☒ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa¹⁸**

☐ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4 Cilji

1.4.1 Splošni cilji

Zagotoviti kratkoročno finančno pomoč, financiranje sanacije in začetno podporo za povojno obnovo, da bi Ukrajino podprli pri procesu povezovanja z Evropo.

1.4.2 Specifični cilji

- (a) makrofinančna stabilnost ter zmanjšanje omejitev pri zunanjem in notranjem financiranju države;
- (b) program reform, usmerjen v zgodnjo pripravljalno fazo predpristopnega procesa, kot je ustrezno, vključno s krepitvijo ukrajinskih institucij, reformiranjem in povečanjem učinkovitosti javne uprave ter preglednostjo, strukturnimi reformami in dobrim upravljanjem na vseh ravneh;
- (c) obnovitev kritičnih funkcij in sanacija infrastrukture ter pomoč ljudem v stiski

1.4.3 Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

- Podpreti gospodarsko odpornost in stabilnost Ukrajine v vojnih razmerah.
- Prispevati k pokrivanju potreb Ukrajine po zunanjem financiranju zaradi znatnega poslabšanja njenih zunanjih računov, ki je posledica neizzvane in neupravičene ruske invazije v Ukrajini.
- Ublažiti proračunske potrebe partnerice po financiranju kot nadaljevanje že zagotovljene nujne pomoči.

¹⁸

Po členu 58(2)(a) oz. (b) finančne uredbe.

- Podpreti strukturne reforme, katerih cilji so izboljšanje splošnega makroekonomskega upravljanja, okrepitev ekonomskega upravljanja in preglednosti ter izboljšanje pogojev za trajnostno rast, z namenom povezovanja z EU.

1.4.4 Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki.

Ukrajinski organi bodo morali službam Komisije redno poročati o nizu ekonomskih kazalnikov ter o zahtevah glede poročanja iz memoranduma o soglasju.

Službe Komisije bodo še naprej spremljale upravljanje javnih financ, in sicer na podlagi operativne ocene finančnih tokov in upravnih postopkov v Ukrajini, ki je bila predložena junija 2020.

1.5 Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Izplačilo pomoči bo odvisno od izpolnitve predpogoja ter pogojev politike iz memoranduma o soglasju med Komisijo in ukrajinskimi organi. Pomoč naj bi bila izplačana v več obrokih. Obroki bi se sprostili čim prej po odobritvi tega predloga in začetku veljavnosti ustreznega memoranduma o soglasju ter bi bili takrat na voljo.

Pomoč bo upravljal Komisija. Uporabljajo se posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti, ki so v skladu s finančno uredbo. Komisija in ukrajinski organi bi se dogovorili o memorandumu o soglasju, ki bi določal zahteve glede poročanja. Komisija bo tesno sodelovala z mednarodnimi finančnimi institucijami in nacionalnimi organi, da bi spremljala razvoj zadevnih dogodkov ter uporabo zahtev in pogojev, dogovorjenih v memorandumu o soglasju.

1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Ta predlog obravnava potrebo po skupnem odzivu pri zagotavljanju zadostne pomoči Ukrajini, česar države članice ne morejo zadovoljivo uresničiti same in kar lažje uresniči EU. Glavni razlogi so fiskalna zmogljivost in proračunske omejitve na nacionalni ravni ter potreba po visoki stopnji usklajenosti donatorjev, da bi bila obseg in učinkovitost podpore čim večja, breme za upravno zmogljivost ukrajinskih organov, ki je v sedanjih razmerah zelo veliko, pa omejeno.

Pobuda je del cilja EU, da Ukrajini zagotovi kratkoročno likvidnostno podporo. Krepi tudi ukrepe Unije za neposredno humanitarno, gospodarsko in obrambno podporo ter pobude Unije za usklajevanje večstranskih ukrepov, kot je kampanja Podprimo Ukrajino. Že po svoji naravi tudi spodbuja reforme, ki krepijo kratkoročno odpornost države in prispevajo k njeni večji dolgoročni stabilnosti. Ti pričakovani rezultati so v tem kritičnem trenutku za Ukrajino še posebej pomembni.

Ključna dodana vrednost ugodnih posojil v primerjavi z drugimi instrumenti EU je hitro zmanjšanje ovir za zunanje financiranje in zagotavljanje še naprej stabilnega makrofinančnega okvira, vključno s spodbujanjem vzdržne plačilne bilance in proračunskega položaja znotraj ustreznega okvira zahtev glede poročanja.

1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ukrepi makrofinančne pomoči v partnericah so predmet naknadne ocene. Naknadne ocene prejšnjih ukrepov makrofinančne pomoči Ukrajini, opravljene v preteklosti, so pokazale, da so bili na splošno zelo pomembni z vidika ciljev, finančnih sredstev in ciljev politike.

Bili so ključnega pomena za podporo Ukrajini pri reševanju njenih težav s plačilno bilanco in izvajanju ključnih strukturnih reform za stabilizacijo gospodarstva in povečanje vzdržnosti njenega zunanega položaja. Omogočili so fiskalne prihranke in finančne koristi ter delovali kot katalizator za dodatno finančno podporo in zaupanje vlagateljev.

1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog je skladen z zgornjimi mejami večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Podpora v obliki posojil bo na voljo za leto 2023. Sredstva za instrument se bodo financirala z najemanjem posojil (do 18 milijard EUR za podporo na podlagi posojil).

EU bo zagotovila subvencijo obrestne mere, ki se bo financirala iz prispevkov držav članic, ki bodo predstavljali zunanje namenske prejemke proračuna EU. Zato ti odhodki ne bodo vplivali na zgornje meje večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Makrofinančna pomoč Unije Ukrajini v letu 2022 je bila velikodušna in učinkovita. Vendar se je ta pomoč zagotavljala priložnostno in je zajemala le nekaj mesecev naenkrat. Zanja so bile potrebne znatne rezervacije iz proračuna EU in nacionalna jamstva. Zato bi bilo treba razmisliti o bolj strukturiranem in učinkovitem pristopu k podpori Unije Ukrajini v letu 2023.

Ta predlog določa urejen in vzdržan okvir za usmerjanje finančne pomoči v Ukrajino, hkrati pa zagotavlja zadostno prožnost za prilagoditev podpore spreminjajočim se potrebam države po financiranju in pripravo podlage za prihodnji instrument za obnovo Ukrajine v skladu s sporočilom z dne 18. maja 2022 o pomoči Ukrajini in njeni obnovi¹⁹ ter načeli, dogovorjenimi na konferenci o reformah za Ukrajino v Luganu julija 2022.

Da se zakonodajalcem EU in nacionalnim zakonodajalcem ne bi bilo treba vedno znova posvečati vprašanju finančne podpore, bi bilo treba splošne parametre podpore Unije za pomoč in obnovo določiti za celotno leto 2023.

Izogniti bi se bilo treba dodatnemu pritisku na že obremenjeni proračun EU zaradi zahtev po oblikovanju rezervacij in zapletenih ureditev, ki vključujejo številna *ad hoc* nacionalna jamstva. Enoten in učinkovit sistem za zagotavljanje najboljših pogojev najemanja posojil in razširitev dostopa do trga za podporo v obliki posojil ima velike prednosti glede na naraščanje stroškov in obrestnih mer.

1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

¹⁹ COM(2022) 233 final.

☒ **Časovno omejeno**

- ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,
- ☒ Finančne posledice v letu 2023 za podporo v obliki posojil in v obdobju odplačevanja za podporo v obliki subvencije obrestne mere, ki se bodo financirale z zunanjimi namenskimi prejemki, razen če se bodo v prihodnjih večletnih finančnih okvirih krile z drugimi sredstvi.

☐ **Časovno neomejeno**

- izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma LLLL in LLLL,
- ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7 Načrtovani načini upravljanja²⁰

☒ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

- ☒ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,
- ☐ prek izvajalskih agencij.

☐ **Deljeno upravljanje** z državami članicami.

☐ **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

- ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,
- ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),
- ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,
- ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,
- ☐ subjektom javnega prava,
- ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor imajo ti subjekti ustrezna finančna jamstva,
- ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščenici za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki imajo ustrezna finančna jamstva,
- ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.
- *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

n. r.

²⁰

Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

UKREPI UPRAVLJANJA

2.1 Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Uporabljajo se obveznosti spremljanja in poročanja iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Službe Komisije bodo ukrep spremljale na podlagi posebnih ukrepov, ki bodo z ukrajinskimi organi dogovorjeni v memorandumu o soglasju.

Memorandum bo vključeval zahteve glede poročanja, ki bodo zlasti zagotovile učinkovitost in preglednost uporabe podpore v okviru instrumenta ter prevzemanje odgovornosti zanj.

Komisija bo redno preverjala izvajanje zahtev glede poročanja in napredek pri izpolnjevanju pogojev politike, določenih v memorandumu o soglasju. Komisija bo o rezultatih tega preverjanja obvestila Evropski parlament in Svet.

Komisija bo Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o izvajanju instrumenta podpore Unije Ukrajini, vključno z oceno tega izvajanja.

Komisija bo najpozneje dve leti po koncu obdobja razpoložljivosti Evropskemu parlamentu in Svetu predložila poročilo o naknadni oceni, v katerem bo ovrednotila rezultate in učinkovitost zaključenih ukrepov podpore Unije v okviru instrumenta ter navedla, v kolikšni meri so prispevali k ciljem pomoči.

2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1 Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Ukrepe, ki se bodo financirali na podlagi tega predloga, bo Komisija izvajala v okviru neposrednega upravljanja, saj se nanašajo na finančno pomoč, zagotovljeno neposredno državi.

Komisija bo podporo v okviru instrumenta dala na voljo v obrokih, vsak od njih pa bo sestavljen iz posojila in nepovratne podpore, če bo ta na voljo.

Izplačila se lahko organizirajo prožno in hitro v odziv na potrebe ukrajinskih organov. Predvideti bi jih bilo na primer mogoče na četrtni osnovi, da bi se čim bolj zmanjšalo upravno breme ukrajinskih organov.

Podporo bi bilo treba sprostiti po izpolnitvi predpogojev ter v primeru zadovoljivega izvajanja in napredka pri izvajanju pogojev politike.

2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

S predlaganim ukrepom so povezana politična in fiduciarna tveganja ter tveganja pri izvajanju politik. Ključno tveganje za ukrep izhaja iz nadaljevanja vojne, ki jo je povzročila neupravičena in neizzvana ruska invazija v Ukrajini, kar bi lahko dodatno negativno vplivalo na njeno makroekonomsko stabilnost in upravno zmogljivost.

Obstaja tveganje, da se posojila uporabijo na goljufiv način. Ker predlog ni namenjen za določene stroške (kot npr. pri financiranju projektov), je tveganje povezano z dejavniki, kot so splošna kakovost sistemov upravljanja v Narodni banki Ukrajine in na njenem ministrstvu za finance, upravni postopki, kontrolne in nadzorne funkcije, varnost sistemov IT ter ustreznost zmogljivosti za notranjo in zunanjo revizijo.

Tretje tveganje izhaja iz možnosti, da Ukrajina ne bo mogla odplačati finančnih obveznosti do EU, ki izhajajo iz predlaganih posojil (tveganje neplačila ali kreditno tveganje), kar bi bila lahko na primer posledica znatnega dodatnega poslabšanja plačilne bilance in fiskalnega položaja partnerice. V ta namen bo Komisija po začetku veljavnosti predlagane spremembe Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 iz te uredbe sprejela in izvajala širši okvir upravljanja, postopke obvladovanja tveganj in metodologijo razporeditve stroškov.

Sistemi notranjih kontrol

Ukrepe bodo spremljali postopki preverjanja, kontrole in revizije, ki so v pristojnosti Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF), in Evropskega računskega sodišča, kot določa člen 129 finančne uredbe. Komisija bo med izvajanjem redno preverjala izjave partnerice. Plačila spremljajo uslužbenci Komisije. Za izplačila v okviru ukrepov se lahko opravijo dodatna neodvisna naknadna preverjanja (na podlagi dokumentacije in/ali na kraju samem), ki jih opravijo uradniki skupine za naknadne kontrole iz ustreznega oddelka Komisije. Taka preverjanja se lahko začnejo tudi na zahtevo pristojnega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil. Po potrebi so možni prekinitve inčasne ustavitve plačil, finančni popravki (ki jih izvede Komisija) in izterjave (do tega še ni prišlo), ki so izrecno določeni v sporazumih o posojilih in financiranju s partnericami.

2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanjih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

Z vzpostavljenimi kontrolnimi sistemi se je doslej zagotovila efektivna stopnja napake za izplačila v obliki makrofinančne pomoči v višini 0 %. Ni znanih primerov goljufije, korupcije ali nezakonitih dejavnosti. Ukrepi imajo jasno intervencijsko logiko, ki Komisiji omogoča, da oceni njihov učinek. Kontrole omogočajo potrditev jamstva in doseganje ciljev in prednostnih nalog politike.

2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Za zmanjšanje tveganja goljufij je bilo in bo sprejetih več ukrepov. Sporazum o posojilu, ki bo sklenjen med Komisijo in Ukrajino v skladu s členom 220 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. Podrobni pogoji kakršne koli nepovratne podpore, ki bo na voljo poleg subvencije obrestne mere, bodo določeni v sporazumu o financiranju, sklenjenem med Komisijo in Ukrajino.

Sporazuma bosta vključevala sklop določb o inšpekcijskih pregledih, preprečevanju goljufij, revizijah in izterjavi sredstev v primeru goljufije ali korupcije. Zlasti bosta sporazuma o posojilih in financiranju vsebovala določbe, na podlagi katerih bo Komisija izvajala nadzor, Računsko sodišče revizije, Evropsko javno tožilstvo pa svoje pristojnosti, v skladu s členoma 129 in 220 Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Poleg tega je predvideno, da bodo s pomočjo povezane številne zahteve glede poročanja, da se okrepi preglednost in odgovornost glede uporabe sredstev.

OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
6	Nova vrstica za subvencijo obrestne mere	dif.	DA	DA	DA	DA
	Nova vrstica za odhodke za podporo na podlagi člena 4(4)	nedif.				
	Nova vrstica za nepovratno podporo na podlagi člena 4(3)	dif.				

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

Predlagani odhodki, povezani z instrumentom za zagotavljanje podpore Ukrajini, se bodo krili z največ 18 000 000 000 EUR, ki se bodo pridobili s posojili, ki jih bo najela Unija.

Zneski, ki izhajajo iz posebnih prostovoljnih prispevkov držav članic (kot zunanji namenski prejemki), bi se uporabili za naslednje namene:

podpora za subvencioniranje stroškov obresti – ciljnega zneska ni mogoče določiti vnaprej, saj bodo ti stroški odvisni od dejanskih obresti posojil,

- dejavnosti, zajete v memorandumu o soglasju o instrumentu,
- za Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI) in/ali humanitarno pomoč za dejavnosti v korist Ukrajine.

Poleg tega lahko tretje države in tretje osebe poleg zgoraj opisanih dajo na voljo dodatna sredstva, ki bi predstavljala zunanje namenske prejemke, ki bi se namenili za memorandum o soglasju o instrumentu ali bili preusmerjeni v instrument NDICI in/ali humanitarno pomoč za dejavnosti v korist Ukrajine.

Instrument za zagotavljanje podpore Ukrajini (predpostavka: odobritve za prevzem obveznosti enake odobritvam plačil)	Leto 2023	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027
• Odobritve za poslovanje (od tega)					
Posojila	18 000 000 000	–	–	–	–
Nepovratna podpora za kritje subvencije obrestne mere	pm	pm	pm	pm	pm
Dodatni prispevki za nepovratno podporo	pm	pm	pm	pm	pm

Razdelek večletnega finančnega okvira	7	„Upravni odhodki“
--	----------	-------------------

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	GD <.....> SKUPAJ
• Človeški viri						
• Drugi upravni odhodki						

GD <.....> SKUPAJ	odobritve								
--------------------------------	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.2 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto 2023 ²¹	Leto 2024	Leto 2025	Leto 2026	Leto 2027	SKUPAJ RAZDELEK K 7 večletnega finančnega okvira
--	----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	---

Človeški viri						
Drugi upravni odhodki						
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira						

Odobritve zunaj RAZDELKA 7 ²² večletnega finančnega okvira						
Človeški viri	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Drugi upravni odhodki	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira						

SKUPAJ	pm	pm	pm	pm	pm	pm
---------------	----	----	----	----	----	----

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

²¹ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

²² Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

Ocenjene potrebe po človeških virih

- ☒ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.
- ☐ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	2023	2024	2025		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)					
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)					
20 01 02 03 (delegacije)					
01 01 01 01 (posredne raziskave)					
01 01 01 11 (neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)²³					
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)					
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)					
14 01 06²⁴	– na sedežu				
	– na delegacijah				
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)					
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)					
Druge proračunske vrstice (navedite)					
SKUPAJ					
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ) – PU, LU, NNS, ZU in MSD²⁵					
Druga proračunska vrstica: Namenski prejemki					
Financirano iz namenskih prejemkov – na sedežu					
Financirano iz namenskih prejemkov – v delegaciji					
SKUPAJ					

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerezporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	
Zunanji sodelavci	

²³ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

²⁴ Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

²⁵ PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

3.2.3 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Posojila se bodo financirala iz posojil, ki jih bo EU najela na finančnih trgih.

- ☐ se lahko v celoti financira s prerazporeditvijo znotraj zadevnega razdelka večletnega finančnega okvira;

Pojasnite zahtevano spremembo ter navedite zadevne proračunske vrstice in ustrezne zneske. V primeru pomembnejših sprememb med programi predložite Excelovo tabelo.

- ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

- ☒ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pobuda zahteva ciljno usmerjeno prilagoditev uredbe o večletnem finančnem okviru, da se omogoči, da so posojila Ukrajini podprta z jamstvom iz manevrskega prostora v proračunu EU, tj. razpoložljivega proračuna nad zgornjo mejo za plačila večletnega finančnega okvira do zgornje meje lastnih sredstev. Jamstvo bo vlagateljem zagotovilo visoko stopnjo zaščite in gotovosti, preprečilo drago zagotavljanje nacionalnih jamstev, ne da bilo treba spremeniti obseg ali zgornje meje večletnega finančnega okvira. To zahteva omejeno spremembo uredbe o večletnem finančnem okviru, tj. Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093, ki bo omogočila, da se pogoje obveznosti, ki izhajajo iz finančne pomoči Ukrajini, obravnavajo enako kot finančna pomoč državam članicam. Taka omejena sprememba ne spreminja veljavnih zgornjih mej večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027.

3.2.4 Prispevki tretjih oseb

V predlogu/pobudi:

- ☒ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;²⁶
- ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto N ²⁷	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

²⁶ Prispevki tretjih oseb bodo v obliki namenskih prejemkov, predstavljenih v spodnjem oddelku.

²⁷ Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3 Ocenjene posledice za prihodke

- ☐ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.
- ☒ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:
 - ☐ za lastna sredstva,
 - ☒ za druge prihodke.
 - navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☒

v mio. EUR (na tri decimalna mesta
natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude ²⁸						
		Leto N	Leto N+1	Leto N+2	Leto N+3	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

Za namenske prejeme navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Glej oddelek 3.2.1.

²⁸

Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.